

Arkivnr: 2019/2073-15

Saksbehandlar: Charlotte Espeland, Øyvind Sunde Høstaker, Ronny Skaar, Ingebjørg Erikstad og Siri Ingvaldsen

Saksframlegg**Saksgang**

Utval	Saknr.	Møtedato
Fellesnemnda		18.09.2019

Overgangsordning DKS - Planlegging av skuleåret 2020-2021**Samandrag**

Den kulturelle skulesekken (DKS) vart etablert i 2001, og er eit program for formidling av kunst og kultur i grunnskular og vidaregåande skular. DKS vert gjennomført av fylkeskommunar og kommunar i heile Noreg. Ordninga er finansiert med overskot av spelemidlar frå Norsk Tipping og fylkeskommunale/kommunale driftsmidlar.

Planleggingshorisonten for DKS er lang. Ein startar planlegginga av programmet om lag eit år før gjennomføring. På bakgrunn av dette gjeld overgangsordninga som denne saka omfattar følgjande:

- planleggingsperioden frå september 2019 til august 2020,
- gjennomføringsperioden frå skulestart hausten 2020 til juni 2021.

Når det gjeld formidling av DKS-programmet til skulane og elevane, vil ein sjå Vestland fylke samla.

Overgangsordninga omfattar forvaltning av spelemidlar, planlegging, programmering og gjennomføring av DKS-programmet for skuleåret 2020-2021, jamfør DPO 3. Overgangsordninga omfattar ikkje administrativ organisering.

Frist for å kome med framlegg til programmet for DKS i Vestland fylkeskommune for skuleåret 2020-2021 er 1. oktober 2019. Prosedyrar som er funderte på gode forvaltningsetiske prinsipp må ligge til grunn for å sikre ei god kvalitetsvurdering av produksjonane og transparente prosessar der alle utøvarar har likt høve til å fremme forslag til programmet. På bakgrunn av dette rår prosjektleiar til at det vert etablert faggrupper, eit ungdomsprogramråd og eit overordna fagleg råd for DKS.

Faggruppene vert administrativt oppnemnde, og skal ha føremålstenleg samansetting som sikrar god, fagleg vurdering av alle innkomne forslag til programmet. Faggruppene tilrår produksjonar som kan inngå i programmet.

Ungdommens fylkesutval i Hordaland og Ungdomspolitiske utval i Sogn og Fjordane vert inviterte til å medverke i faggruppene og det faglege rådet, og velje ut seks produksjonar som skal inngå i programmet.

Det vert administrativt oppnemnt eit breitt samansett, overordna fagleg råd som vedtar endeleg program for DKS. Med omsyn til vidare planleggingsprosess, må fagleg råd vedta programmet tidleg i 2020. Fylkestinget for Vestland fylkeskommune må derfor vedta rådets mandat og fullmakt primo 2020.

Eit sett kriterium blir lagt til grunn for det samla utvalet av kunst- og kulturproduksjonar i DKS-programmet for Vestland fylkeskommune, skuleåret 2020-2021. Sogn og Fjordane fylkeskommune har på bakgrunn av

dagens modell for DKS nokre allereie inngåtte avtalar som vil bli gjennomførte som del av det samla programmet.

Forslag til vedtak

Fellesnemnda sluttar seg til overgangsordninga for Den kulturelle skulesekken, slik den er skissert i saka.

Rune Haugsdal
prosjektleder

Per Morten Ekerhovd
fylkesdirektør kultur, idrett og inkludering

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Prosjektleiar, 21.08.2019

I det følgjande vert ei overgangsordning for Den kulturelle skulesekken (DKS) for skuleåret 2020-2021 presentert.

Overgangsordninga omfattar forvaltning av spelemidlar, planlegging, programmering og gjennomføring av DKS-programmet for skuleåret 2020-2021, jamfør DPO 3. Overgangsordninga omfattar ikkje administrativ organisering. Arbeidet med DKS vil ligge i Seksjon for kulturformidling i Avdeling for kultur, idrett og inkludering.

Planleggingshorisonten for DKS er lang. Ein startar planlegginga av programmet om lag eit år før gjennomføring. På bakgrunn av dette, gjeld overgangsordninga som denne saka omfattar følgjande:

- planleggingsperioden frå september 2019 til august 2020,
- gjennomføringsperioden frå skulestart hausten 2020 til juni 2021.

Når det gjeld formidling av DKS-programmet til skulane og elevane, vil ein sjå Vestland fylke samla.

1. Innleiing

DKS vart etablert i 2001, og vert gjennomført av fylkeskommunar og kommunar i heile Noreg. Ordninga er finansiert med overskot av spelemidlar frå Norsk Tipping og fylkeskommunale/kommunale driftsmidlar. Kulturtanken – ein etat under Kulturdepartementet – har det sentrale ansvaret for ordninga, og tildeler midlar til fylkeskommunar og kommunar etter ein fordelingsnøkkel utvikla av Utdanningsdirektoratet. Midlane til fylkeskommunane skal nyttast på kunst- og kulturtilbod både i grunnskulen og vidaregåande skule. Minst ein tredjedel av midlane til grunnskulen skal med utgangspunkt i fordelingsnøkkel fordelt vidare til kommunane, og minst ein tredjedel skal forvaltast av fylkeskommunen. Den siste tredjedelen er det fylkeskommunen som fordeler til det beste for ordninga i fylket. Midlane til tilbod i vidaregåande skule vert forvalta av fylkeskommunen.

Kommunar som har status som direktekommunar har sjølvstendig ansvar for DKS i grunnskulen. Desse kommunane får sine midlar tildelt direkte frå Kulturtanken. I Hordaland og Sogn og Fjordane er det berre Bergen kommune som har status som direktekommune.

Grunnskuleelevar i direktekommunar får tilbod frå sin kommune, og ikkje frå fylkeskommunen. I dei resterande kommunane får grunnskuleelevane tilbod både frå sin kommune og frå fylkeskommunen. Elevane i dei vidaregåande skulane får heile sitt tilbod frå fylkeskommunen.

Fylkeskommunar og direktekommunar rapporterer bruk av midlar direkte til Kulturtanken. Resten av kommunane rapporterer gjennom fylkeskommunen.

1.1. Dagens modell Sogn og Fjordane fylkeskommune

Arbeidet med DKS er lagt til Nærings- og kulturavdelinga, der fagkoordinator og andre medarbeidarar i DKS-teamet har totalansvar for sine produksjonar. Dette omfattar økonomi, turnelegging, gjennomføring, oppfølging og evaluering. Også Fylkesbiblioteket medverkar i DKS-arbeidet.

Sogn og Fjordane fylkeskommune legg programmet etter følgjande prinsipp:

1.-4. trinn: Minst eit tilbod innan musikk og scenekunst.

5.-7. trinn: Minst eit tilbod innan film, visuell kunst og litteratur.

8.-10. trinn: Produksjonen «Tidskapselen» av Musea i Sogn og Fjordane.

Det vert formidla minst to tilbod med varierte kulturuttrykk til elevane i vg1, vg2 og vg3 kvart skuleår, og eitt tilbod til lærlingane.

Alle elevar i grunnskulen får 3-4 tilbod kvar. Programmet vert sett saman dels på bakgrunn av forslag som har kome inn innan ein fastsett frist, dels gjennom nyproduksjonar som er initierte av fylkeskommunen, og dels gjennom langtidsavtalar. Programmet skal ha høg kvalitet, og balanse i ulike uttrykk. Det skal vere variasjon i type arena som vert nytta, frå framsyningar på skulane til besøk på teater/kulturhus/museum

mm. Eksterne faginstusjonar er viktige samarbeidspartar. Døme: Norsk scenekunstbruk, Nasjonalmuseet, Sogn og Fjordane teater, Førdefestivalen, Musea i Sogn og Fjordane, Teaterfestivalen i Fjaler, Nynorsk kultursentrum og Norsk forfattarsentrum. Det vert også lagt vekt på tett samarbeid med skulane og utøvarar med evaluering etter kvar turne.

I samband med arbeidet med DKS har Sogn og Fjordane fylkeskommune delt fylket opp i tre turneområde. Det er ei målsetting at ein produksjon turnerar heile fylket dersom erfaringa og evalueringa frå skulane er gode. – Ein produksjon kan turnere i tre påfølgande skuleår for å dekke heile fylket.

Fylkeskommunen har samarbeidsavtale med distriktsmusikarane i Sogn og Fjordane om kjøp av DKS-produksjonar (1 turne pr. distriktsmusikargruppe pr. skuleår). Fylkeskommunen har også avtale med Musea i Sogn og Fjordane om DKS-produksjonen «Tidskapselen».

1.2. Dagens modell i Hordaland fylkeskommune

Arbeidet med DKS er lagt til Kultur- og idrettsavdelinga ved Seksjon for kunst- og kulturformidling, der eit team med fagkoordinator, fagansvarlege, seniorrådgjevar og turneleggarar har ansvar for økonomi, planlegging og turnelegging, gjennomføring og evaluering av DKS. Andre seksjonar i fylkeskommunen medverkar i det faglege arbeidet.

Programmet for DKS vert planlagt eitt skuleår om gangen, og turneane vert lagde med bakgrunn i programma for tidlegare år. Målsettinga er at kvar elev over tid skal ha eit variert tilbod innan alle uttrykka i DKS.

Hordaland fylkeskommune har vedtekne prosedyrar og kriterium som sikrar ryddige og transparente prosessar som tek i vare både elevane og det mangfaldige kunst- og kulturlivet i fylket. Utøvarar og andre aktørar kjem med framlegg til programmet innan ein fast frist. Berre framlegg som har kome innan fristen blir vurderte.

Seks faggrupper gjer den faglege vurderinga av alle produksjonar som er melde inn innan fristen. Faggruppene er breitt samansette med mellom to og fire representantar frå eksterne faginstansar, og inntil to interne fagpersonar. Samansettinga er gjort for å sikre god, fagleg vurdering av alle produksjonane. Døme på eksterne faginstansar er Proscen, Visp, Universitetet i Bergen, Høgskolen på Vestlandet, Norsk forfattersentrum Vestlandet, Hordaland museumslag, Bergen dansesenter, Assitej og Scenekunstbruket.

I forkant av møta i faggruppene les ein lærar frå grunnskulen og ein frå vidaregåande skule gjennom alle dei innkomne forslaga, og kjem med tilrådingar i høve målgruppa. Tilrådingar frå lærarrepresentantane og evalueringar frå tidlegare turnear vert presentert under handsaminga i faggruppene.

Eit ungdomsprogramråd med representantar frå Ungdommens fylkesutval påverkar programmet både ved å delta i faggruppene og ved å fastsette deler av det endelege programmet. Produksjonane som er valde ut av ungdomsprogramrådet vert merka *Elevane sine val*.

På bakgrunn av faggruppene sine tilrådingar, ungdomsprogramrådet sitt val og omsynet til DKS-programma for tidlegare skuleår, fremmar fylkesrådmannen innstilling til fagleg råd.

- Programmet til grunnskulen vert tildelt kvar skule og klasse på bakgrunn av program frå tidlegare år, og med omsyn til ovanfor nemnde variasjonsfaktorar.
- Vidaregåande skule prioriterer produksjonar utifrå ei tildelt liste. Programmet vert lagt med utgangspunkt i prioriteringar, og med omsyn til variasjon.

Eit overordna fagleg råd med representantar frå faggruppene og skulesektoren vedtar det endelege programmet. I fagleg råd sit ein representant frå kvar faggruppe, ein representant frå Høgskolen på Vestlandet, lærarrepresentant både frå grunnskulen og vidaregåande skule, representant frå opplæringsavdelinga i Hordaland fylkeskommune, og representantar frå Seksjon for kunst- og kulturformidling. Fagleg råd er oppnemnd av fylkesrådmannen, men har sitt mandat og sine fullmakter delegert frå Fylkestinget.

Følgjande krav og kriterium ligg til grunn for utvalet av kunst- og kulturproduksjonar i programmet:

- a) Forslagsstillar skal ha levert fullstendig søknad innan fristen, med vedlegg eller link til lyd- og/eller filmopptak der dette er naturleg.
- b) Kvar produksjon i programmet skal ha profesjonalitet i innhald og formidling.
- c) Programmet skal gjennomførast i skuletida.
- d) Programmet skal ha variasjon i uttrykk og sjangermessig breidd, spelestad og formidlingsmåte.
- e) Programmet skal tilføre skulen møte med profesjonell kunst og kultur, og ikkje erstatte delar av skulen sin undervisning i estetiske fag.
- f) Det skal vere eit særskilt fokus på regionale og lokale utøvarar, og nyskapande kunst skal prioriterast.
- g) Det samla programmet skal ha god kjønnsfordeling blant utøvarane.
- h) Det samla programmet skal innehalde ein høg del produksjonar på nynorsk og målføre.
- i) I det samla programmet skal det vere god balanse mellom ulike formidlingsmåtar og –arenaer.
- j) I det samla programmet skal det vere god balanse mellom produksjonar av/med freelanceutøvarar/frie grupper og større kunst- og kulturinstitusjonar.
- k) På scenekunstheltet skal tilbodet fordelast slik at større kunst- og kulturinstitusjonar og freelanceutøvarar/frie grupper kvar skal ha minimum 30% av volumet til høvesvis grunnskulen og vidaregåande skule, dersom det er søkjargrunnlag for det.

2. Framlegg til prosedyrar for skuleåret 2020-2021

Frist for å kome med framlegg til programmet for DKS i Vestland fylkeskommune for skuleåret 2020-2021 er 1. oktober 2019.

Måla for DKS i Vestland skal vere:

- å medverke til at elevar i skulen får eit profesjonelt kunst- og kulturtilbod,
- å leggje til rette for at elevar i skulen lettare skal få tilgang til, gjere seg kjende med og utvikle forståing for kunst- og kulturuttrykk av alle slag,
- å medverke til å utvikle ei heilskapleg innlemming av kunstnarlege og kulturelle uttrykk i realiseringa av skulen sine læringsmål.

For å sikre ei god kvalitetsvurdering av produksjonane, og transparente prosessar der alle utøvarar har likt høve til å fremme forslag til programmet, må prosedyrar som er funderte på forvaltningsetiske prinsipp ligge til grunn for arbeidet med DKS. På bakgrunn av dette rår prosjektleiar til at det vert etablert faggrupper, eit ungdomsprogramråd og eit overordna fagleg råd for DKS.

Lærarar frå grunnskulen og vidaregåande skule vert inviterte til å medverke i arbeidet med programmet.

2.1. Faggrupper

Det skal vere ei faggruppe for kvart av dei seks uttrykka i DKS. Det vil seie faggruppe både for film, kulturarv, litteratur, musikk, scenekunst og for visuell kunst.

Prosjektleiar rår til at det administrativt vert oppnemnt faggrupper for dei seks uttrykka i DKS. Faggruppene skal ha føremålstenleg samansetting som sikrar god, fagleg vurdering av alle innkomne forslag til programmet. I kvar faggruppe skal det i hovudsak vere minimum to og maksimum fire eksterne fagpersonar, i tillegg til maksimum to fagpersonar frå Seksjon for kunst- og kulturformidling i Hordaland fylkeskommune og maksimum to fagpersonar frå Kulturseksjonen i Sogn og Fjordane fylkeskommune. I tillegg er det ønskeleg med ein til to representantar frå ungdomsprogramrådet og ein representant frå skulen. Kvar faggruppe vel ein representant til fagleg råd.

Faggruppene skal gjere ei fagleg vurdering av alle innkomne forslag, og tilrå produksjonar som kan inngå i programmet. Møta i faggruppene skal vere gjennomførte innan utgangen av 2019. Administrasjonen utarbeider framlegg til program på bakgrunn av tilrådingane frå faggruppene.

2.2. Fagleg råd

Prosjektleiari rår til at det administrativt vert oppnemnt eit overordna fagleg råd for DKS i Vestland fylkeskommune for skuleåret 2020-2021. Fagleg råd skal vere breitt samansett med representantar frå faggruppene, grunnskulen og vidaregåande skule, Høgskolen på Vestlandet, samt Avdeling for opplæring og kompetanse, Avdeling for kultur, idrett og inkludering i Vestland fylkeskommune og ein representant frå ungdomsprogramrådet.

Fagleg råd vedtar programmet for DKS i Vestland fylkeskommune for 2020-2021 etter tilråding frå administrasjonen.

Med omsyn til vidare planleggingsprosess må fagleg råd vedta programmet for DKS tidleg i 2020. Fylkestinget for Vestland fylkeskommune må vedta rådets mandat og fullmakt primo 2020.

2.3. Ungdomsmedverknad

Sogn og Fjordane fylkeskommune og Hordaland fylkeskommune er med i eit samarbeidsprosjekt med Kulturtanken med fokus på elevmedverknad. Eit av prosjekta er samarbeid om medverknad frå dei ungdomspolitiske utvala i dei to fylkeskommunane.

Prosjektleiari rår til at Ungdommens fylkesutval i Hordaland og Ungdomspolitiske utval i Sogn og Fjordane vert inviterte til å nemne opp eit ungdomsprogramråd for skuleåret 2020-2021. Ungdomsprogramrådet medverkar i programarbeidet på følgjande måte:

- Gir råd om tema og innhald i programmet.
- Er representert i faggruppene og det faglege rådet.
- Vel ut seks produksjonar til DKS-programmet, tre til grunnskulen og tre til vidaregåande skule. Produksjonane vert valde med utgangspunkt i tilrådingar frå faggruppene.

2.4. Eksisterande avtalar

Sogn og Fjordane fylkeskommune har på bakgrunn av dagens modell for DKS nokre allereie inngåtte avtalar som gjeld skuleåret 2020-2021. Desse vil bli gjennomførte innanfor tildelinga til Vestland fylkeskommune for skuleåret 2020-2021, og som del av det samla DKS-programmet.

2.5. Kriterium

Vestland blir eit sterkt fylke med eit rikt kulturliv. Ei sentral målsetting for Vestland fylkeskommune vil vere å nytte lokale utøvarar og aktørar i DKS-programmet, og auke tilfanget av nynorskproduksjonar.

Bergen kommune er den største direktekommunen i Noreg, og ei mengd større kunst- og kulturinstitusjonar har sitt hovudsete der. Både desse og det mangfaldige landskapet av frie grupper og utøvarar skal ha plass i DKS-programmet.

Prosjektleiari rår til at følgjande kriterium blir lagt til grunn for utvalet av kunst- og kulturproduksjonar i DKS-programmet for Vestland fylkeskommune skuleåret 2020-2021:

- a) Framleggstillar skal ha levert fullstendig framlegg innan fristen, med vedlegg eller link til lyd- og/eller filmopptak der dette er naturleg.
- b) Kvar produksjon i programmet skal ha profesjonalitet i innhald og formidling.
- c) Programmet skal gjennomførast i skuletida.
- d) Programmet skal ha variasjon i uttrykk og sjangermessig breidd, spelestad og formidlingsmåte. I det samla programmet skal det også vere produksjonar på tvers av uttrykk.
- e) Programmet skal tilføre skulen møte med profesjonell kunst og kultur, og ikkje erstatte delar av skulen si undervisning i estetiske fag.
- f) Det skal vere eit særskilt fokus på regionale og lokale utøvarar. Nyskapande kunst skal prioriterast.
- g) Det samla programmet skal ha god kjønnsfordeling blant utøvarane.
- h) Det samla programmet skal ivareta minoritetar og leggje vekt på inkludering.
- i) Det samla programmet skal innehalde ein høg del produksjonar på nynorsk og ulike målføre.
- j) I det samla programmet skal det vere god balanse mellom ulike formidlingsmåtar og –arenaer.
- k) I det samla programmet skal det vere god balanse mellom produksjonar av/med frilansutøvarar/frie grupper og større kunst- og kulturinstitusjonar.

- I) På scenekunstheltet skal tilbodet fordelast slik at større kunst- og kulturinstitusjonar og frilansutøvarar/frie grupper kvar skal ha minimum 30% av volumet til høvesvis grunnskulen og vidaregåande skule, dersom det er grunnlag for det.

2.6. Spelemidlar til Vestland fylkeskommune for skuleåret 2020-2021

Jamfør føringar frå Kulturtanken skal spelemidlar til DKS dels fordelast vidare til lokale tiltak i kommunane og dels forvalta av fylkeskommunen.

Vestland fylkeskommune får tildelt spelemidlar til DKS for skuleåret 2020-2021 i mai/juni 2020. På bakgrunn av føringar frå Kulturtanken og overgangsordninga slik den er skissert i saka, vil midlane bli forvalta slik:

1. Gjennomføring av kunst- og kulturformidlingsprogram i grunnskular i Vestland fylke, jamfør tildeling av spelemidlar.
 - a. Vidarefordeling av midlar til kommunane i Vestland fylke.
 - b. Gjennomføring av Vestland fylkeskommune sitt samla program i grunnskulen.
 - c. Gjennomføring av allereie avtalte turnear.
2. Gjennomføring av Vestland fylkeskommune sitt kunst- og kulturformidlingsprogram i vidaregåande skular jamfør tildeling av spelemidlar.
 - a. Gjennomføring av Vestland fylkeskommune sitt samla program i vidaregåande skule.
 - b. Gjennomføring av allereie avtalte turnear.

Kulturtanken jobbar med utvikling av ny fordelingsnøkkel som vil vere gjeldande frå skuleåret 2020-2021. Når tildelinga og ny fordelingsnøkkel ligg føre, må Fylkestinget for Vestland fylkeskommune vedta forvaltning og fordeling av spelemidlane til DKS.